

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Petri Leurenii Societatis Jesu, SS. Theologiæ
Doctoris, & SS. Canonum Professoris Vicarius Episcopalis,
Sive Tractatus Quaternarius Per Quæstiones & Responsa
Canonica Deductus**

Leuren, Peter

Coloniae Agrippinae, 1708

44. An illegitimus possit esse Vicarius generalis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74203](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74203)

Questio 40. Num saltem Assessor vel Auditor Episcopi possit esse Clericus?

Respondeo affirmativè. Azor. p. 2. l. 3. c. 43. q. 10. citans Abb. Ripam. Felin. in c. de his. & c. decurrimus. de Judic. Pax Jord. l. c. n. 103. citans Cuchum. ubi ante n. 49. Sbroz. cit. q. 31. n. 12. de Consul. & Assessor. Episc. citans plures alios.

Questio 41. Num pure laicus possit esse Vicarius Episcopi, saltem in temporalibus tantum?

Respondeo affirmativè: Talis enim gerit vices Episcopi in jurisdictione seu administratione seculari, & temporalis, cujus capax est laicus. Pax Jord. l. c. num. 102. Pih. cit. n. 31. Sbroz. cit. q. 31. n. 11. citans Anton. de Præsis. tr. de jurisd. Episc. c. 6. n. 43. Pavin. de pæst. capit. sed. vac. p. 2. q. 10. n. 15. Milis. in repertor. v. Vicarius Episc. & plures alios.

Questio 42. Vicarius Episcopi num debeat esse constitutus in ordinibus majoribus?

Respondeo negativè: Barbof. l. c. num. 14. ubi: *Sacerdos vel Clericus prima tonsura est assumendus, intelligit in Vicarium, Ventrigl. Tom. 2. Annot. 14. §. 1. n. 5. Pih. cit. num. 31. Sbroz. l. 1. q. 32. In regnis tamen Castellæ & Legionis Officialem vel Vicarium generalem seu Judicem ordinarium Episcopi, vel alterius Jurisdictionem ordinariam obtinentis, debere esse constitutum in sacro aliquo ordine, & aliâ deputationem, & electionem fore nullam & invalidam, & nullius momenti vi Brevis Clem. 8. missi, & intimati Episcopis, aut etiam Provisoribus pro parte Capitularium Ecclesiarum Cathedralium; quod Breve comprehendat etiam Vicarios ad præsens existentes, testatur Garc. l. c. n. 11. & 12. Quamvis addat n. 13. dictam constitutionem videri non ligare ex defectu publicationis & promulgationis factæ Romæ, aut in curia Regis, ubi Nuncius residet. lex autem seu constitutio, ut liget, requiratur, quod solemniter sit edita factaque publicatio solennis & publica promulgatio illius, ante quam etiam datâ sententiâ non liget. Pro quo citat textus Juris & AA. plurimos. De cetero indubitatum est, dum assumitur Vicarius ad exercendum quoque pontificalia, vel qui non tantum in spirituali Jurisdictione externa, sive in iis, quæ ad forum ecclesiasticum externum, sed etiam quæ ad forum internum poenitentiarie pertinent, Episcopi vices suppleat (qui vulgo poenitentiarum appellantur:) episcopali vel sacerdotali ordine insignitum esse debere. Pih. l. c. Unde etiam dum in eadem urbe episcopali aut diocesi sunt populi diversarum linguarum (adde, & rituum) assumendus est ab Episcopo Vicarius, qui sit Episcopus. Sbroz. l. 1. q. 31. à n. 16. juxta c. quoniam. de off. ordinar.*

Questio 43. Que ætas requiratur in Vicario generali?

Respondeo requiritur ætas 25. annorum inchoatorum. Azor. p. 2. l. 3. c. 43. n. 10. Pih. l. cit. Pax Jord. l. c. n. 95. Sbroz. l. 1. q. 35. n. 2. ea enim ætas requiritur in iis, quibus cura animarum imponitur juxta c. licet. & c. cum in cunctis. de elect. in 6. Item nemo ad quascunque dignitates, quibus animarum cura subest, promoveri potest, nisi qui annum 25. ætatis suæ attigerit. Trident. Sess. 24. c. 12. Intelligendumque id ipsum de omnibus habentibus spirituales Jurisdictionem, etiam si sit solum fori externi. Barbof. l. c. n. 14. ubi: *Sacerdos vel Clericus prima tonsura est assumendus, intelligit in Vicarium, Ventrigl. Tom. 2. Annot. 14. §. 1. n. 5. Pih. cit. num. 31. Sbroz. l. 1. q. 32. In regnis tamen Castellæ & Legionis Officialem vel Vicarium generalem seu Judicem ordinarium Episcopi, vel alterius Jurisdictionem ordinariam obtinentis, debere esse constitutum in sacro aliquo ordine, & aliâ deputationem, & electionem fore nullam & invalidam, & nullius momenti vi Brevis Clem. 8. missi, & intimati Episcopis, aut etiam Provisoribus pro parte Capitularium Ecclesiarum Cathedralium; quod Breve comprehendat etiam Vicarios ad præsens existentes, testatur Garc. l. c. n. 11. & 12. Quamvis addat n. 13. dictam constitutionem videri non ligare ex defectu publicationis & promulgationis factæ Romæ, aut in curia Regis, ubi Nuncius residet. lex autem seu constitutio, ut liget, requiratur, quod solemniter sit edita factaque publicatio solennis & publica promulgatio illius, ante quam etiam datâ sententiâ non liget. Pro quo citat textus Juris & AA. plurimos. De cetero indubitatum est, dum assumitur Vicarius ad exercendum quoque pontificalia, vel qui non tantum in spirituali Jurisdictione externa, sive in iis, quæ ad forum ecclesiasticum externum, sed etiam quæ ad forum internum poenitentiarie pertinent, Episcopi vices suppleat (qui vulgo poenitentiarum appellantur:) episcopali vel sacerdotali ordine insignitum esse debere. Pih. l. c. Unde etiam dum in eadem urbe episcopali aut diocesi sunt populi diversarum linguarum (adde, & rituum) assumendus est ab Episcopo Vicarius, qui sit Episcopus. Sbroz. l. 1. q. 31. à n. 16. juxta c. quoniam. de off. ordinar.*

P. Leuren. Vicarius Episc.

bof. ad Trident. Sess. 24. c. 12. n. 2. & de Canonic. c. 13. n. 20. Fagu. in cit. c. cunctis. n. 32. Lotter. de re benef. l. 2. q. 49. n. 24. Item minor 25. annis ad officium vel dignitatem, quæ administrationem continet, admitti non debet. Sbroz. l. c. n. 4. juxta l. ad rempubl. ff. de mun. & bon. & Bartol. in l. quidam ff. de re judic. num. 2. Jam verò Vicarius generalis Episcopi habet curam animarum, & spirituales Jurisdictionem, saltem quo ad forum externum, ut constat. Item habet dignitatem cum administratione rerum spiritualium. Sbroz. loc. cit. num. 5. citans Gl. in Clem. 2. de rescript. v. delegatus. & ibidem Abb. Auchar. in princ. Cardin. n. 2. Imol. n. 18. Anton. de Præsis. tr. de jurisd. Episc. c. 6. n. 51. Milis. in repertor. v. dignitas & plures alios.

2. Sed neque Episcopus dispensare potest (ne quidem pro una die, ut Pax Jord. loc. cit.) super ætate sui Vicarii. Sbroz. loc. cit. num. 6. citans Cardin. in Clem. 1. q. 38. num. 25. de off. Vicar. Abb. in c. cum incunctis. §. inferiora. num. 3. Decium ibidem num. 8. contra Archid. in c. licet canon. de elect. in 6. Et ratio est, quia in genere Episcopus dispensare nequit in ætate, non tantum quò ad beneficia curata, sed nec ad beneficia, quæ de jure directè & per se certam ætatem requirunt. Azor. p. 2. l. 6. c. 5. q. 9. Laym. in cit. c. cum in cunctis. §. inferiora n. 4. Ego fori benef. p. 1. q. 228. num. 1.

Questio 44. An illegitimus esse possit Vicarius generalis Episcopi?

Respondeo negativè: Cum Vicariatus hic sit dignitas, & quidem extra Ordinem cum auctoritate Judicis ordinarii, etiam supra Superiores ordinarios, nempe Parochos, Barbof. in c. 1. de filiis Presbyt. num. 8. Majol. de irregularit. l. 1. c. 10. num. 3. Peyrin. in Pralato. q. 2. c. 5. num. 135. Sed neque in hoc dispensare potest Episcopus; cum hic cum illegitimo dispensare nequeat quò ad beneficia curata, juxta c. 15. qui. de fil. Presbyt. in 6. Ego fori benef. p. 1. q. 267. num. 1. Adeoque multo minus ad dignitates habentes annexam curam animarum. Cumque dispensatio etiam papalis sit stricti juris c. 1. de fil. Presbyt. in 6. Barbof. de offic. Episc. allegat. 13. num. 7. Adeoque dispensatus à Papa ad Ordines, etiam sacros, non fit hoc ipso dispensatus ad beneficia. Sylv. in sum. v. illegitimus. Laym. ad cit. c. 1. Item dispensatus ad beneficia curata non possit obtinere dignitates. Rebuff. de dispens. super defect. natal. num. 57. Neque dispensatus ad dignitates, obtinere adhuc potest dignitates curatas. Rebuff. loc. cit. sequitur à fortiore, quòd illegitimus ex dispensatione factus Clericus, vel etiam Sacerdos, citra novam papalem dispensationem, saltem ad dignitatem cum cura animarum deputari nequeat. Cujus contrarium tenere videtur Pax Jord. l. 12. tit. 1. num. 109. ubi Clerici seculares, etiam illegitimi, non prohibentur constitui Vicarii. quin & loc. cit. num. 86. expressè ait, posse Vicariatum ab Episcopo concedi illegitimo absque dispensatione, quia dignitas amovibilis, qualis est Vicariatus ille, concedi potest illegitimo absque dispensatione. Et sic sibi responsum esse ab Officialibus primariis Curie Romanæ, & aliis peritissimis: secus verò fore, si esset dignitas perpetua; eò quòd Episcopus dispensare non possit cum illegitimo ad duplicia, qualis est ista dignitas Vicariatus. Verum, quòd contra est; non minus manet dignitas curata, si non esset perpetua, quam si esset.

esset. Observandum quoque hic, quod idem Pax-Jord. l. c. habet: nempe Campanilem in rubric. 11. c. 13. num. 118. cum Paleot. Majol. & Rodric. in 99. Regular. defendere, illegitimum, quamvis per ingressum Religionis consequatur legitimitatem, aut etiam fuerit alias in ea legitimatus pro dignitatibus suæ Religionis, non posse adhuc assumi ad Vicariatum Episcopi.

Questio 45. Num excommunicatus, suspensus, interdictus constitui possit Vicarius?

Respondeo ad primum negativè. Sbroz. l. 1. q. 34. num. 2. citans Franc. in c. 1. de off. Vicar. in 6. Foller. in pr. crimin. can. p. 1. moral. num. 116. Cuch. Infit. Juris Can. tit. de Vicar. Episc. num. 54. & cum his Pax-Jord. l. c. n. 110.

2. Respondeo ad secundum: Sed neque interdictus aut suspensus deputari potest Vicarius. Pax-Jord. loc. cit. num. 111. Et in omnibus his par est ratio cum excommunicato; quia nimirum impediuntur exercere spiritualia & jurisdictionem. Pax-Jord. loc. cit. videnda sunt hic, quæ in genere dicuntur de excommunicatis, interdictis, suspensis, irregularibus nõ eligendis ad beneficia aut dignitates.

Questio 46. An, qui Judex fuit maleficiatorum, deputari possit Vicarius?

Respondeo: qui quandoque fuit Judex laicus maleficiatorum, & protulit sententias mortis, quæ fuerunt executioni mandatæ, aut alio quovis modo immiscuit se in Judicio sanguinis, unde contraxerit irregularitatem, non potest constitui Vicarius Episcopi. Sbroz. l. 1. q. 41. num. 1. & ex eo Pax-Jord. loc. cit. num. 113. citantes Bald. in procem. decretal. num. 18. Pavin. de potest. capit. Sed. vac. p. 2. q. 10. num. 34. Abb. in c. ne Clerici. v. monachi. ante finem. Selv. de benef. p. 2. q. 23. num. 13. Quibus Pax-Jord. addit Gavant. in pr. v. Vicarius num. 9. Rationem dat hanc Sbroz. a num. 2. quod talis, quia participavit in causa sanguinis sit irregularis juxta D. Thom. & alios passim; irregularis autem ad ordines promoveri nequeat; qui verò ad ordines ascendere nequit, etiam non possit judicare ordinatos. Unde etiam, si talis fuit dispensatus (quod fieri posse ab Episcopo, uti & ab omnibus aliis irregularitatibus non deductis ad forum contentiosum, tradit Sbroz. loc. cit. num. 6.) posse constitui Vicarium ait Sbroz. num. 5. Quod intelligendum de dispensatione in ordine ad primam tonsuram suscipiendam; irregularitas namque directe arcendo ab ordinibus non solum sacris, sed & à prima tonsura indirectè arcet à Vicariatu Episcopi, utpote requirente primam tonsuram. De cetero enim habita, & obtenta legitime prima tonsura seu clericatu, sive ante sive post illum obtentum exercuerit talis Judicis Officium citra dispensationem aliam deputari poterit Vicarius Episcopi. Ita expressè docet Garc. p. 5. c. 8. à num. 7. ubi: hæc sententia (nimirum quod talis nequeat esse Vicarius, etiam si postea vel antea sit factus Clericus, quia est irregularis, & sic incapax jurisdictionis ecclesiasticæ, quàm sententiam tenent Ferret. conf. 8. num. 1. & 2. Felin. &c. apud eundem Garciam) mihi videtur falsa, quando iste vel antea vel postea fuit factus Clericus; nam licet incurrit irregularitatem ex homicidio, non ex eo amittit privilegia Clericalia; sed id solum reperitur cau-

tum in irregularitate bigamiæ. Nec Baldus, & Dæcius loquuntur, quando ille fuit factus Clericus, ut Baldo imponit Felin. Et ita videmus aliquando causas Ecclesiasticas committi Clericis primæ Tonsuræ, qui fuerunt Judices sæculares, & condemnarunt aliquos ad penam mortis, quæ fuit executæ. Et hanc sententiam tenet Ugolin. de irregularit. c. 85. §. 4. num. 2. dicens, quod irregularis, si jurisdictionem aliquam ecclesiasticam habeat, exercere eam poterit, modo ordinis functiones non exerceat (de quo vide meipsum fori benef. p. 2. q. 278. ubi cum communi, quod irregularitas impediatur actum ordinis non jurisdictionis) quod non solum (pergit Garcias num. 9.) procedit, quando commissio facta ante irregularitatem incursum, ex qua non amittitur vel ligatur jurisdictione ante commissæ. Suarez Tom. 5. D. 40. f. 2. num. 28. Sed etiam, quando commissio seu delegatio facta est post irregularitatem incursum; nam etiam facta Clerico irregulari est valida, Suarez ubi ante à num. 42. excepto casu de Clerico conjugato seu bigamo; nam in illo non solum commissio seu delegatio facta post contractum matrimonium seu bigamiam non valet, sed etiam jurisdictione ante commissæ amittitur ipso facto; juxta cit. c. 1. de Cleric. conjugat. & de bigamis in 6.

Questio 47. An tam externus quàm originarius possit esse Vicarius generalis Episcopi?

1. **R**espondeo non esse assumendum in Vicarium externum, sed indigenam, ut conversatio & mores Vicarii noti esse possint Episcopo, tradit Sbroz. l. 1. q. 41. num. 1. citatis Foller. in pr. crimin. can. p. 1. moral. num. 117. Cuch. Infit. Juris Can. de Vicar. Episc. num. 53. E contra Vicarium generalem Episcopi non debere, nec posse poni originarium civitatis vel diocesis asserit, & pluribus stabilit Pignat. Tom. 9. consulti. 182. num. 1. ubi plura pro hoc citat decreta in specie & in genere S. Congregat. super negot. Episc. & Regular. (in quibus quoque ratio hujus sententiæ continetur, & sunt sequentis tenoris: Originarius civitatis vel diocesis non potest esse Vicarius; nam propter consanguinitates, affinitates, familiaritates & alias atinentias potest deviare a recto tramite Justitiæ, vel certe se reddere partibus suspectum. Sic dicta Cong. in Senogalliens. 10. Feb. 1598. in Sutrin. 16. Novemb. 1640. &c. Pro hac sententia quoque citatur apud Pax-Jord. l. c. num. 112. Segura in director. judic. Ecclesiast. c. 9. ubi, quod civis alienus civitatis aut Provinciæ non possit esse in eadem Officialis, vel Assessor, vel Judex. Sic in 5. Concil. Provinc. Mediolan. cautum fuisse, quod Vicarius esse debeat alienæ diocesis. Adjicit quoque ex Gavanto Pax-Jord. in magnis Civitatibus propter munus, & alia multa per Vicarium exercenda longè aptiores videri externos quàm proprios, ceteris tamen paribus; nam probitas, doctrina, experientia, & cetera hujusmodi magis attendenda quàm origo. Unde jam etiam limitatur à Segura dicta opinio, nempe non esse eligendum originarium, nisi esset vir eminentissimæ scientiæ & experimenti. Pari ratione id ipsum limitat Pignat. l. c. n. 2. ubi: solet tamen aliquando eadem Congregatio dispensare, ut Episcopus, præsertim residens, tenere possit Vicarium diocesenum, dummodo non præbeat occasionem querelarum, idque multis de causis: quod Episcopus extraneum idoneum reperire nequirit, quod Vicarius externus tam citò non possit accedere, propter fructuum tenuitatem. Propter aeris

intem-